

NEUVOSTON PÄÄTÖS (YUTP) 2016/2356,**annettu 19 päivänä joulukuuta 2016,****pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä niissä käytettävien ampumatarvikkeiden laittoman keskittymisen ja kaupan torjumista koskevan EU:n strategian mukaisten SEESACin aseriisunta- ja asevalvontatoimien tukemisesta Kaakkois-Euroopassa**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 26 artiklan 2 kohdan ja 31 artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Eurooppa-neuvosto hyväksyi 15 ja 16 päivänä joulukuuta 2005 pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä niissä käytettävien ampumatarvikkeiden laittoman keskittymisen ja kaupan torjumista koskevan EU:n strategian, jäljempänä 'strategia', jossa vahvistetaan pienaseita ja kevyitä aseita koskevien unionin toimien suuntaviivat. Strategiassa todetaan Balkanin alueen ja Kaakkois-Euroopan kuuluvan alueisiin, joihin pienaseiden ja kevyiden aseiden liiallinen keskittyminen ja leviäminen vaikuttavat erityisesti. Strategiassa todetaan, että unioni aikoo kiinnittää ensisijaista huomiota Keski- ja Itä-Eurooppaan, ja korostetaan Balkanin alueeseen nimenomaisesti viitaten, että tehokkaan monenvälisyyden ja asiaankuuluvien alueellisten aloitteiden tukeminen on strategian täytäntöönpanossa tehokas väline. Siinä tähdennetään erityisesti myös tarvetta osallistua ponnistuksiin, joilla pyritään vähentämään kylmän sodan ajalta peräisin olevia pienaseiden ja kevyiden aseiden ylijäämävarastoja Itä-Euroopassa.
- (2) Pienaseiden ja kevyiden aseiden laittoman kaupan kaikkien osa-alueiden ehkäisemistä, torjumista ja poistamista koskeva YK:n toimintaohjelma, jäljempänä 'YK:n toimintaohjelma', hyväksyttiin 20 päivänä heinäkuuta 2001. Sen tarkistusta valmistelevalta kuudennessa konferenssissa vuonna 2016 kaikki YK:n jäsenvaltiot vahvistivat uudelleen olevansa sitoutuneita ehkäisemään pienaseiden ja kevyiden aseiden laitonta kauppaa. Valtioiden oli myönteisenä osa-alueellisessa ja alueellisessa yhteistyössä aikaansaattava edistystä ja sitoutuivat vakiinnuttamaan tällaiset yhteistyö-, koordinointi- ja tietojenvaihtojärjestelmät tai tarpeen mukaan lujittamaan niitä, parhaiden käytänteiden vaihtaminen mukaan lukien, toimintaohjelman täytäntöönpanon tukemiseksi.
- (3) Vuonna 2002 Belgradiin perustettu pienaseiden ja kevyiden aseiden valvonnasta vastaava Kaakkois-Euroopan selvitystoimisto (SEESAC) toimii YK:n kehitysohjelman (UNDP) ja alueellisen yhteistyöneuvoston (Kaakkois-Euroopan vakaussopimuksen seuraaja) yhteisellä valtuutuksella ja avustaa kansallisia ja alueellisia sidosryhmiä valvomaan ja vähentämään pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä ampumatarvikkeiden leviämistä ja väärinkäyttöä ja lisää näin osaltaan vakautta, turvallisuutta ja kehitystä Kaakkois- ja Itä-Euroopassa. SEESAC painottaa erityisesti sellaisten alueellisten hankkeiden kehittämistä, joilla pyritään torjumaan aseiden kulkeutumista rajojen yli.
- (4) Unioni tuki aiemmin SEESACia neuvoston päätöksellä 2002/842/YUTP ⁽¹⁾, jonka voimassaoloa on jatkettu ja jota on muutettu neuvoston päätöksillä 2003/807/YUTP ⁽²⁾, 2004/791/YUTP ⁽³⁾ ja 2010/179/YUTP ⁽⁴⁾. Unioni ilmaisi tukensa SEESACin asevalvontatoimille myös neuvoston päätöksellä 2013/730/YUTP ⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ Neuvoston päätös 2002/842/YUTP, tehty 21 päivänä lokakuuta 2002, Euroopan unionin osallistumisesta käsiaseiden ja kevyiden aseiden epävakauttavan keskittymisen ja leviämisen torjumiseen hyväksytyyn yhteisen toiminnan 2002/589/YUTP täytäntöönpanosta Kaakkois-Euroopassa (EUVL L 289, 26.10.2002, s. 1).

⁽²⁾ Neuvoston päätös 2003/807/YUTP, annettu 17 päivänä marraskuuta 2003, Euroopan unionin osallistumisesta käsiaseiden ja kevyiden aseiden epävakauttavan keskittymisen ja leviämisen torjumiseen hyväksytyyn yhteisen toiminnan 2002/589/YUTP täytäntöönpanosta Kaakkois-Euroopassa tehdyn päätöksen 2002/842/YUTP muuttamisesta ja sen voimassaolon jatkamisesta (EUVL L 302, 20.11.2003, s. 39).

⁽³⁾ Neuvoston päätös 2004/791/YUTP, annettu 22 päivänä marraskuuta 2004, Euroopan unionin osallistumisesta käsiaseiden ja kevyiden aseiden epävakauttavan keskittymisen ja leviämisen torjumiseen hyväksytyyn yhteisen toiminnan 2002/589/YUTP täytäntöönpanosta Kaakkois-Euroopassa tehdyn päätöksen 2002/842/YUTP voimassaolon jatkamisesta ja päätöksen muuttamisesta (EUVL L 348, 24.11.2004, s. 46).

⁽⁴⁾ Neuvoston päätös 2010/179/YUTP, annettu 11 päivänä maaliskuuta 2010, pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä niissä käytettävien ampumatarvikkeiden laittoman keskittymisen ja kaupan torjumista koskevan EU:n strategian mukaisten SEESACin asevalvontatoimien tukemisesta Länsi-Balkanin alueella (EUVL L 80, 26.3.2010, s. 48).

⁽⁵⁾ Neuvoston päätös 2013/730/YUTP, annettu 9 päivänä joulukuuta 2013, pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä niissä käytettävien ampumatarvikkeiden laittoman keskittymisen ja kaupan torjumista koskevan EU:n strategian mukaisten SEESACin aseriisunta- ja asevalvontatoimien tukemisesta Kaakkois-Euroopassa (EUVL L 332, 11.12.2013, s. 19).

- (5) Unioni haluaa rahoittaa seuraavaa SEESACin hanketta, jolla pyritään vähentämään pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä niissä käytettävien ampumatarvikkeiden laittoman leviämisen ja kaupan uhkaa Kaakkois-Euroopassa,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä niissä käytettävien ampumatarvikkeiden laittoman keskittymisen ja kaupan torjumista koskevan EU:n strategian panemiseksi täytäntöön ja rauhan ja turvallisuuden edistämiseksi SEESACin hankkeella, jolla pyritään vähentämään pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä niissä käytettävien ampumatarvikkeiden laittoman leviämisen ja kaupan uhkaa Kaakkois-Euroopassa, on seuraavat erityiset tavoitteet:

alueellisen yhteistyön, tietämyksen vaihdon ja tiedon levittämisen lisääntyminen, joka parantaa edellytyksiä tehdä näyttöön perustuvia päätöksiä;

parempi kyky varmistaa fyysinen turvallisuus ja varastojen hallinnointi, mikä saavutetaan parantamalla infrastruktuurin turvallisuutta, vähentämällä ylijäämiä ja antamalla koulutusta;

paremmat merkintä-, jäljittämisen- ja kirjaamisedellytykset;

ampuma-aseiden laittoman hallussapidon ja väärinkäytön vähentäminen tukemalla valistus- ja keruukampanjoita.

Unioni rahoittaa hankkeen, jonka yksityiskohtainen kuvaus esitetään liitteessä.

2 artikla

1. Korkea edustaja vastaa tämän päätöksen täytäntöönpanosta.
2. Edellä 1 artiklassa tarkoitetun hankkeen teknisestä toteuttamisesta vastaa SEESAC.
3. SEESAC suorittaa tehtävänsä korkean edustajan alaisuudessa. Tätä tarkoitusta varten korkea edustaja sopii tarvittavista järjestelyistä UNDP:n, joka toimii SEESACin puolesta, kanssa.

3 artikla

1. Rahoitusohje 1 artiklassa tarkoitetun unionin rahoittaman hankkeen toteuttamiseksi on 6 508 136 euroa. Koko ohjelman arvioitu kokonaisbudjetti on 9 142 355 euroa. Ohjelman rahoittavat unioni, Norjan kuningaskunnan ulkoasiainministeriö ja edunsaaja yhdessä.
2. Edellä 1 kohdassa vahvistetulla ohjeellisella määrällä rahoitettavien menojen hallinnoinnissa noudatetaan unionin talousarvioon sovellettavia menettelyjä ja sääntöjä.
3. Komissio valvoo 1 kohdassa tarkoitettujen menojen asianmukaista hallinnointia. Se tekee tätä varten UNDP:n, joka toimii SEESACin puolesta, kanssa tarvittavan sopimuksen. Sopimuksessa määrätään, että SEESACin on varmistettava unionin osuuden näkyvyys sen suuruuden mukaisesti.
4. Komissio pyrkii tekemään 3 kohdassa tarkoitetun sopimuksen mahdollisimman pian tämän päätöksen voimaantulon jälkeen. Se ilmoittaa neuvostolle prosessissa mahdollisesti ilmenevistä vaikeuksista ja sopimuksen tekopäivästä.

4 artikla

1. Korkea edustaja raportoi neuvostolle tämän päätöksen täytäntöönpanosta SEESACin säännöllisesti neljännesvuosittain laatimien raporttien perusteella. Nämä raportit ovat perustana neuvoston suorittamalle arvioinnille.
2. Komissio raportoi 1 artiklassa tarkoitetun hankkeen rahoitusnäkökohdista.

5 artikla

1. Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.
2. Tämän päätöksen voimassaolo päättyy 36 kuukauden kuluttua päivästä, jona 3 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu sopimus tehdään tai, jos sopimusta ei ole siihen mennessä tehty, kuuden kuukauden kuluttua päätöksen voimaantulosta.

Tehty Brysselissä 19 päivänä joulukuuta 2016.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

L. SÓLYMOS

LIITE

Ehdotus unionin rahoituksesta pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä niissä käytettävien ampumatarvikkeiden laittoman leviämisen ja kaupan uhkaa Kaakkois-Euroopassa vähentävälle SEESACin hankkeelle**1. Johdanto ja tavoitteet**

Kaakkois-Eurooppa on edelleen erityistä huolta tuottava alue, joka merkitsee huomattavaa haastetta pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä niissä käytettävien ampumatarvikkeiden laittoman keskittymisen ja kaupan torjumista koskevalle EU:n strategialle, jäljempänä 'EU:n pienasestrategia'. Vaikka merkittävää edistystä on saatu aikaan viime vuosina, pelkästään pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä niissä käytettävien ampumatarvikkeiden keskittymisen määrä, epäasianmukaiset varastointiolosuhteet, laittoman hallussapidon yleisyys sekä riittämätön päätöksenteko- ja täytäntöönpanokyky heikentävät yhä pienaseiden ja kevyiden aseiden valvontatoimien tehokkuutta. Jotta voidaan varmistaa jatkuva edistys, turvata tulokset ja valmistella pohjaa pitkän aikavälin ratkaisulle, tähänastisen tuen jatkaminen pienaseiden ja kevyiden aseiden Kaakkois-Eurooppaan tai sieltä pois suuntautuvan laittoman kaupan ja leviämisen aiheuttaman uhan torjumiseksi on olennainen osa EU:n pienasestrategian tavoitteiden saavuttamiseksi toteutettavia unionin toimia.

Hankkeen yleisenä tavoitteena on edesauttaa kansainvälistä rauhaa ja turvallisuutta torjumalla uhkaa, jonka pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä niissä käytettävien ampumatarvikkeiden laajamittainen keskittyminen Kaakkois-Eurooppaan ja sinne tai sieltä pois suuntautuva laiton kauppa aiheuttavat. Toimien toteuttaminen alueellisen yhteistyöneuvoston (RCC, Kaakkois-Euroopan vakaussopimuksen seuraaja) puitteissa ja yhdessä muiden asiaankuuluvien aloitteiden kanssa merkitsee sitä, että hankkeella myös lisätään alueen vakautta. Hankkeen avulla erityisesti lisätään alueellista yhteistyötä, tietämyksen vaihtoa ja tiedon levittämistä, mikä parantaa edellytyksiä tehdä näyttöön perustuvia päätöksiä; parannetaan fyysiseen turvallisuuteen ja varastojen hallinnointiin liittyviä valmiuksia parantamalla infrastruktuurin turvallisuutta, vähentämällä ylijäämiä ja antamalla koulutusta; parannetaan merkintä-, jäljittämisen- ja kirjaamisedellytyksiä; ja vähennetään ampuma-aseiden laitonta hallussapitoa ja väärinkäyttöä valistus- ja keräyskampanjoita tukemalla.

Hankkeen toteuttaminen perustuu pienaseiden ja kevyiden aseiden leviämisen torjuntaa koskevaan alueelliseen täytäntöönpanosuunnitelmaan, ja hankkeen tuloksena turvallisuus ja vakaus Kaakkois-Euroopassa ja muuallakin lisääntyy, koska sen avulla puututaan pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä niissä käytettävien ampumatarvikkeiden leviämiseen ja laittomaan kauppaan. Hanke edistää suoraan EU:n turvallisuusstrategian, EU:n pienasestrategian, ampuma-aseita koskevan EU:n strategian, asekauppasopimuksen, pienaseiden ja kevyiden aseiden laittoman kaupan kaikkien osa-alueiden ehkäisemistä, torjumista ja poistamista koskevan YK:n toimintaohjelman, kansainvälisen jäljittämisen välineen, YK:n ampuma-asepöytäkirjan ja YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1325 (2000) täytäntöönpanoa, ja erityisesti se lisää alueellista yhteistyötä pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä niissä käytettävien ampumatarvikkeiden leviämisen aiheuttaman uhan torjunnassa. Hankkeen tulokset vaikuttavat suoraan myös rauhanomaisia ja oikeudenmukaisia yhteiskuntia koskevan, YK:n kestävä kehityksen tavoitteen 16 toteutumiseen, erityisesti kohdan 16.1 osalta (pyrkimys vähentää merkittävästi kaikkia väkivallan muotoja ja niihin liittyviä kuolemantapauksia kaikkialla) ja kohdan 16.4 osalta (pyrkimys vähentää merkittävästi aseiden laittomia siirtoja). Lisäksi hankkeella tuetaan komission toimintasuunnitelmaa ampuma-aseiden ja räjähteiden laittoman kaupan torjumiseksi unionissa.

Tämä EU:n pienasestrategian mukainen hanke perustuu neuvoston päätöksen 2013/730/YUTP onnistuneeseen täytäntöönpanoon ja on jatkoa aikaisemmille hankkeille. Näin ollen sen tavoitteena on entisestään vahvistaa kansallisia valvontajärjestelmiä ja edistää alueellisia torjuntamekanismeja kehittävää monenvälisyyttä pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä niissä käytettävien ampumatarvikkeiden tarjonnan ja epävakautta aiheuttavan leviämisen torjumiseksi. Lisäksi hankkeella pyritään laajempaan alueelliseen ulottuvuuteen tietämyksen siirtoon tähtäävillä kohdennetuilla toimilla, jotta varmistettaisiin Kaakkois-Euroopasta saatujen kapasiteettitietujen jakaminen mahdollisten muiden ongelma-alueiden kanssa.

2. Täytäntöönpanevan järjestön valinta ja koordinointi muiden asiaankuuluvien rahoitusaloitteiden kanssa

SEESAC on YK:n kehitysohjelman (UNDP) ja RCC:n yhteinen aloite ja toimii tässä ominaisuudessa yhteispisteinä pienaseisiin ja kevyisiin aseisiin liittyvissä toimissa Kaakkois-Euroopassa. SEESAC on pienaseiden ja kevyiden aseiden leviämisen torjuntaa koskevan Kaakkois-Euroopan alueellisen täytäntöönpanosuunnitelman toimeenpaneva elin ja on tässä ominaisuudessa työskennellyt vuodesta 2002 alkaen kansallisten ja kansainvälisten sidosryhmien kanssa kokonaisvaltaisen lähestymistavan noudattamiseksi pienaseiden ja kevyiden aseiden valvonnassa toteuttamalla useita erilaisia toimia: valistuskampanjat sekä pienaseiden ja kevyiden aseiden keruukampanjat, varastojen hallinnointi, ylijäämien vähentäminen ja merkitsemiseen ja jäljittämiseen liittyvien voimavarojen parantaminen sekä tehostettu asevientivalvonta. SEESAC on tällä tavoin hankkinut ainutlaatuiset valmiudet ja kokemuksen toteuttaa useiden

sidosryhmien kanssa alueellisia toimia, joissa otetaan huomioon alueen maiden yhteinen poliittinen ja taloudellinen tausta, ja näin se varmistaa kansallisen ja alueellisen vastuullisuuden sekä toimiansa pitkän aikavälin kestävyuden. Lisäksi se on vahvistanut asemansa tärkeimpänä alueellisena toimijana pienaseiden ja kevyiden aseiden valvonnan alalla.

SEESAC on avannut kahden- ja monenvälisiä viestintäkanavia kaikkien asiaankuuluvien toimijoiden ja järjestöjen kanssa. SEESAC toimii myös pienaseiden ja kevyiden aseiden Kaakkois-Euroopan alueellisen ohjausryhmän sihteeristönä. Lisäksi SEESAC toimii varastojen vähentämisen alueellista lähestymistapaa (RASR) koskevan aloitteen sihteeristönä. SEESAC kutsutaan säännöllisesti osallistumaan kaikkiin asiaankuuluviin alueellisiin foorumeihin, joita ovat muun muassa EU:n ja Länsi-Balkanin oikeus- ja sisäasiainministereiden vuosikokoukset, Naton jäsenelity tiedonvaihtoprosessi pienaseiden ja kevyiden aseiden alalla sekä Kaakkois-Euroopan puolustusministereiden (SEDM) prosessi. Sillä on laaja virallisten ja epävirallisten kumppanuuksien verkosto erilaisten järjestöjen, kuten asevalvonnan todentamista ja täytäntöönpanoa avustavan alueellisen keskuksen (RACVIAC – Centre for Security Cooperation) ja Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön (Etyj) turvallisuusyhteistyöfoorumien, kanssa. Säännöllisiä koordinautokouksia pidetään muiden YK:n järjestöjen (mm. UNODC ja UNODA) kanssa pienaseiden alalla toteutettavan YK:n koordinautitoiminnan (CASA) ja muiden mekanismien välityksellä. SEESAC on näin muodostunut alueelliseksi keskuksiksi ja yhteyspisteeksi, jossa käsitellään useita erilaisia turvallisuusalan uudistukseen liittyviä asioita ja keskitytään erityisesti pienaseiden ja kevyiden aseiden valvontaan ja varastojen hallintoiintiin. SEESACin toimipaikka on Belgradissa, mutta se toimii tällä hetkellä kaikkialla Kaakkois-Euroopassa toteuttaen toimia Albaniassa, Bosnia ja Hertsegovinassa, Kosovossa*, Moldovan tasavallassa, Montenegrossa, Serbiassa ja entisessä Jugoslavian tasavallassa Makedoniassa (EJTM). Aikaisemmin SEESAC toimi myös Bulgariassa, Kroatiaassa ja Romaniassa. Alueellinen vastuullisuus taataan alueellisen yhteistyöneuvoston sekä pienaseiden ja kevyiden aseiden alueellisen ohjausryhmän kautta. Jälkimmäisessä kaikkien Kaakkois-Euroopan valtioiden edustajat antavat SEESACin toiminnalle strategista ohjausta ja esittävät aloitteita ja pyyntöjä.

SEESAC on ollut edelläkävijänä luomassa toimintatapaa, joka perustuu yhteisten ongelmien ratkaisemiseen alueellisten aloitteiden avulla ja jolla on saatu aikaan vaikuttavia tuloksia Kaakkois-Euroopassa, koska ratkaisevan tärkeän tiedonjaon ja sen mukanaan tuoman terveellisen alueellisen kilpailun lisäksi sen avulla on myös saavutettu johdonmukaisia ja helposti mitattavissa olevia tuloksia kokonaisvaltaisen täytäntöönpanomenettelyn kautta. SEESACin osallistuminen kaikkiin asiaankuuluviin alueellisiin prosesseihin ja aloitteisiin (mm. SEDM, RASR ja RACVIAC) mahdollistaa oikea-aikaisen ja avoimen tiedonvaihdon, vankan tilannetietoisuuden ja tarvittavan kaukokatseisuuden, jolla varmistetaan täytäntöönpano, jossa ei ole päällekkäisyyksiä ja jossa otetaan huomioon hallitusten ja alueen nykyiset tarpeet ja kehityssuuntaukset.

SEESAC perustaa kaiken toimintansa kerättyihin perustietoihin ja varmistaa toiminnan ennakkoehtona, että kansalliset sidosryhmät antavat hyväksyntänsä ja poliittisen tukensa. SEESACin aikaisemmin toteuttamissa unionin rahoittamissa hankkeissa suunnitellut toimet onnistuivat erittäin hyvin ja tuottivat kestäviä hanketuloksia kehittämällä ja edistämällä hankkeiden ja toimien kansallista vastuullisuutta ja edistämällä alueellista koordinautia, tietojen vaihtamista kokemuksista ja parhaista käytännöistä sekä alueellista tutkimusta. SEESACin asiantuntemus pienaseiden ja kevyiden aseiden alalla ja perusteellinen tietämys alueellisista asioista sekä sen asiaankuuluvat sidosryhmät tekevät siitä tämän toiminnan osalta kaikkein sopivimman täytäntöönpanokumppanin.

Hankkeella myös täydennetään nykyisiä kansallisen tason toimia mahdollisimman suureen yhteisvaikutukseen pyrkien. Etenkin Bosnia ja Hertsegovinan kohdalla hanke täydentää erityisesti kahta muuta hanketta:

- unionin vakautta ja rauhaa edistävän välineen lyhyen aikavälin osasta rahoitettu EXPLODE-hanke, jonka toteuttaa UNDP:n toimisto Sarajevossa yhdessä Bosnia ja Hertsegovinassa olevan Etyjin valtuuskunnan kanssa ja jonka tarkoituksena on parantaa Bosnia ja Hertsegovinan väestön turvallisuutta vähentämällä epävakaita ampuatarvikevarastoja ja parantamalla varastojen turvallisuutta;
- ampuatarvikkeiden ja aseiden varastojen turvallisuutta kohentava SECUP Bosnia ja Hertsegovina -hanke, joka toteutetaan yhdessä Bosnia ja Hertsegovinassa olevan Etyjin valtuuskunnan ja Bosnia ja Hertsegovinan puolustusministeriön kanssa EUFORin toimittaessa teknistä asiantuntija-apua ja hankkeen toteuttamiseen liittyvien turvallisuusnäkökohtien valvontaa.

SEESAC aikoo toimia puolustusministeriön käyttöön ottaman koordinautijärjestelmän kautta ja olla säännöllisesti yhteydessä EUFOR Althea -operaatioon, Etyjin valtuuskuntaan Bosnia ja Hertsegovinassa sekä UNDP:n toimistoon Sarajevossa varmistaa jatkuvan koordinautinnin ja täydentävyyden näiden hankkeiden kanssa sekä niiden kansainvälisen yhteisön jatkuvien toimien kanssa, joilla selvitetään kysymystä Bosnia ja Hertsegovinan puolustusministeriön hallussa olevista tavanomaisten ampuatarvikkeiden ylijäämävarastoista. Yhteydenpito koskee myös

* Tämä nimitys ei vaikuta asemaa koskeviin kantoihin, ja se on YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1244 ja Kansainvälisen tuomioistuimen Kosovon itsenäisyysjulistuksesta antaman lausunnon mukainen.

mahdollisia tulevia suunnitelmia kampanjasta, jolla kerätään laittomia tavanomaisia aseita Bosnia ja Hertsegovinassa. Aikaisemmassa vaiheessa näiden kahden hankkeen välisellä tiiviillä yhteistyöllä ja koordinoinnilla saavutettiin merkittäviä etuja, mikä puolestaan paransi tulosten vaikuttavuutta.

Ehdotettu hanke on osa laajempaa ohjelmaa, ja SEESAC aikoo toteuttaa toimia, jotka yhdistyvät seuraaviin kansainvälisiin avustustoimiin:

- Montenegrossa MONDEM-hanke, jota hallinnoi UNDP yhdessä Etyjin kanssa ja jonka tarkoituksena on vähentää aseiden leviämisen vastaisen toiminnan riskejä perustamalla turvallisia ja suojattuja tavanomaisten ampumatarvikkeiden varastoinfrastruktuureja ja varastojen hallinnointijärjestelmiä, vähentää yhteisöihin kohdistuvaa räjähdysvaaraa toteuttamalla ympäristöstävällisiä demilitarisointitoimia, hävittää myrkyllisiä, vaarallisia jätteitä (rakettien nestemäistä polttoainetta) ja tukea puolustusalan uudistusta hävittämällä Montenegron puolustusministeriön osoittama rajoitettu määrä raskaita asejärjestelmiä.
- Kosovossa toteutetulla ampuma-aseiden ja räjähteiden aiheuttaman riskin lieventämistä koskevalla hankkeella (Firearms and Explosives Risk Mitigation, FERM) (entinen KOSSAC-hanke), jonka tarkoituksena oli alun perin vähentää aseellista väkivaltaa Kosovossa ja lisätä yhteisön turvallisuutta, pyritään tukemaan Kosovon sidosryhmiä pienaseiden ja kevyiden aseiden laajan laittoman hallussapidon ja liikkumisen valvonnassa sekä minimoimaan näiden aseiden ja räjähteiden aiheuttama riski riskiperusteisen hallinnoinnin ja näyttöön perustuvan lähestymistavan avulla.
- Serbiassa Yhdysvaltain ulkoasiainministeriön, UNDP:n ja Etyjin rahoittaman CASM-hankkeen tarkoituksena on parantaa tavanomaisten ampumatarvikkeiden ennalta määriteltyjen varastointipaikkojen turvallisuutta ja turvatoimia ja tehostaa ampumatarvikkeiden ilmoitettujen ylijäämien hävittämistä.

Lisäksi hankkeen toimet pyritään sovittamaan yhteen EJTM:ssä aluillaan olevien aloitteiden kanssa ja parantamaan näin poliisin kykyä lisätä varastojen hallinnointia.

SEESAC on säännöllisesti yhteydessä Etyjiin, Natoon ja norjalaiseen avustusjärjestöön (Norwegian Peoples Aid) sekä muihin asiaankuuluviin toimijoihin varmistaakseen toimien täydentävyyden ja oikea-aikaisuuden sekä kustannustehokkuuden resurssien käytössä.

3. Hankkeen kuvaus

SEESACin hankkeen seuraava vaihe rakentuu neuvoston päätöksen 2013/730/YUTP mukaisten saavutusten perustalle, ja siinä keskitytään neljään keskeiseen alaan siten, että säilytetään kokonaisvaltainen lähestymistapa pienaseiden ja kevyiden aseiden aiheuttaman uhan torjuntaan alueella. Näillä neljällä alalla puututaan strategiseen/poliittiseen tasoon sekä toiminnallisiin näkökohtiin ja huomiota kiinnitetään lainvalvontavoimavaroihin ja verkostoitumiseen tarkastelemalla keskeisiä uhkia (suuret huonosti vartioidut varastot, tiedon puute, laittoman kaupan lisääntyminen ja yleistynyt laitton hallussapito), mikä yhdistyy pienaseiden ja kevyiden aseiden valvontaa koskeviin perinteisempiin lähestymistapoihin. Hankkeella tavoitellaan erityisesti seuraavia tuloksia:

- alueellisen yhteistyön, tietämyksen vaihdon ja tiedon levittämisen lisääntyminen, joka parantaa edellytyksiä tehdä näyttöön perustuvia päätöksiä;
- parempi kyky varmistaa fyysinen turvallisuus ja varastojen hallinnointi, mikä saavutetaan parantamalla infrastruktuurin turvallisuutta, vähentämällä ylijäämiä ja antamalla koulutusta;
- paremmat merkintä-, jäljittämis- ja kirjaamisedellytykset;
- ampuma-aseiden laittoman hallussapidon ja väärinkäytön vähentäminen valistus- ja keruukampanjoita tukemalla.

Hankkeen strategia perustuu SEESACin ainutlaatuiseen lähestymistapaan, eli luottamuksen ja yhteistyön rakentamiseen ja lisäämiseen alueella, mitä konkreettisen ja mitattavissa olevan perinpohjaisen muutoksen aikaan saaminen edellyttää. Erityisesti alueellisella tasolla SEESACin edistämät prosessit, joissa on mukana sekä päätöksentekijöitä että teknisen tason toimijoita, ovat osoittautuneet olennaisiksi tietämyksen siirrolle, asiantuntemuksen vaihdolle ja tiedon levittämiselle suotuisan toimintaympäristön varmistamisessa. Tämän ansiosta alueen valmiudet ovat lisääntyneet. Vielä tärkeämpää on kuitenkin se, että näin on pystytty rakentamaan luottamusta ja tiivistämään instituutioiden ja yksittäisten asiantuntijoiden välistä yhteistyötä. Ammatillisen luottamuksen ilmapiiri puolestaan mahdollistaa edistymisen kansallisella tasolla kysymyksissä, joihin tällä projektilla puututaan: fyysinen turvallisuus ja varastojen hallinnointi, ylijäämien vähentäminen mukaan lukien, merkintä, jäljittäminen ja kirjaaminen, operatiivinen yhteistyö lainvalvonnassa ja rajatylittävä yhteistyö. Lisäksi alueelliseen yhteistyöhön perustuva

toimintatapa on tehnyt alueesta avoimemman ja toimivamman asekaupan valvontapyrkimysten suhteen, minkä ansiosta Kaakkois-Euroopan valtiot kuuluvat asesiirtoja koskevan raportoinnin osalta maailman avoimimpiin. Näin ollen hankkeella jatketaan alueellisen yhteistyön edistämistä oleellisena keinona saada aikaan mitattavissa olevia tuloksia.

Hankkeen maantieteellinen soveltamisala on Kaakkois-Eurooppa, ja sen suoria edunsaajia ovat Albania, Bosnia ja Hertsegovina, Kosovo, Moldovan tasavalta, Montenegro, Serbia ja EJT. Hankkeella pyritään jatkossa myös helpottamaan tietämyksen ja asiantuntemuksen siirtoa Itä-Euroopan maihin, erityisesti Ukrainaan ja Valko-Venäjälle, joilla on samanlaisia pienaseisiin ja kevyisiin aseisiin liittyviä ongelmia.

3.1 Alueellisen yhteistyön, tietämyksen vaihdon ja tiedon levittämisen lisääntyminen, joka parantaa edellytyksiä tehdä näyttöön perustuvia päätöksiä

Tavoite

Vahvistetaan edelleen valmiuksia suunnitella ja panna täytäntöön näyttöön perustuvia pienaseisiin ja kevyisiin aseisiin liittyviä valvontatoimia kansainvälisten parhaiden käytänteiden mukaisesti, pienaseita ja kevyitä aseita koskevat kansainväliset valvontavaatimukset mukaan lukien, ja vaikutetaan näin pienaseiden ja kevyiden aseiden leviämisestä aiheutuvan uhan vähentämiseen.

Kuvaus

Tämä osio perustuu alueellisen, etenkin asesiirroista vastaavien viranomaisten (alueellisen tiedonvaihtoprosessin mukaisesti) sekä pienaseita ja kevyitä aseita käsittelevien lautakuntien välisen verkostoitumista helpottavaan menestyksekkääseen toimintatapaan, jonka tuloksena toiminta on lisääntynyt ja päätöksenteko parantunut. Tämän osion tarkoituksena on helpottaa edelleen pienaseita ja kevyitä aseita käsittelevien lautakuntien yhteistyötä säännöllisten alueellisten kokoontumisten, tietojenvaihdon sekä tiedonkeruuseen ja näyttöön perustuvan päätöksenteon tehostamiseen tähtäävän työn avulla. Tämän osion puitteissa on tarkoitus parantaa päätöksentekokykyä tehokkaamman tiedonkeruun ja tiedon analysoinnin avulla. Tehokkaampaa päätöksentekoa tukevat myös yksityiskohtaiset selvitykset, alueellisen tason tietojenvaihto sekä päätöksentekijöiden ja täytäntöönpanijoiden lisääntynyt tietämys ja ymmärrys siitä, että pienaseiden ja kevyiden aseiden valvonta on monimutkainen kysymys. Aseierrojen avoimuutta lisätään myös sisällyttämällä asesiirtoja koskeva alueellinen tiedonvaihtoprosessi pienaseita ja kevyitä aseita käsittelevien lautakuntien yhteistyöprosessiin ja tukemalla asesiirtojen avoimuuden jatkamista Kaakkois-Euroopassa. Lisäksi tämän osion tarkoituksena on välittää Kaakkois-Euroopasta hankittua asiantuntemusta muille alueille, jotta voidaan tukea unionin toimia niillä. Tässä osiossa halutaan myös antaa teknistä tukea päätöksentekijöille kohdennettujen ja kysyntään perustuvien toimintapoliittisesti olennaisten tutkimusten ja katsausten avulla.

Hankkeella pyritään erityisesti jatkamaan edelleen alueellisen tietojenvaihdon helpottamista seuraavilla toimilla:

- pienaseita ja kevyitä aseita käsittelevien lautakuntien ja asiaankuuluvien päätöksentekuelinten viralliset alueelliset kokoukset (kahdesti vuodessa), joissa keskitytään tiedonvaihtoon, tietämyksen levittämiseen ja yhdenmukaistamiseen sekä koulutukseen;
- asiantuntemuksen siirto Valko-Venäjälle ja Ukrainaan helpottamalla osallistumista valikoituihin virallisiin kokouksiin sekä pienaseita ja kevyitä aseita koskevien nykyisten valvontavälineiden kääntäminen ja levittäminen.

Lisäksi näyttöön perustuvan päätöksenteon edellytyksiä parannetaan

- parantamalla ja päivittämällä perustietoja pienaseita ja kevyitä aseita koskevasta tilanteesta tekemällä näitä aseita koskeva alueellinen kartoitus (kansalliset kartoitukset mukaan lukien), jossa arvioidaan parannetun menetelmän pohjalta, miten tilanne on muuttunut viimeisestä kartoituksesta (2006);
- lisäämällä tiedon keruuseen ja analysointiin liittyviä voimavaroja: kehitetään ja päivitetään jatkuvasti SEESACin "Targeting Weapons" -verkkofoorumiin perustuvaa seurantavälinettä, jota tehostetaan levittämällä säännöllisesti Kaakkois-Euroopan pienaseiden ja kevyiden aseiden seurannan yhteydessä koottuja asiaankuuluvia tietoja, mihin kuuluu myös kehityssuuntausten jäljittämisen mahdollisuus;
- vahvistamalla tietojen hallinnointia: kootaan järjestelmällisesti kertyneitä kokemuksia sekä pidetään yllä tietojenvaihtoa koskevaa verkkofoorumiin ja vahvistetaan sitä kehittämällä toimintapoliittisesti olennaisia kysyntään perustuvia tietotuotteita;
- tarjoamalla pyynnöstä teknistä opastusta ja asiantuntemusta, jotta voidaan vahvistaa toimintapolitiikan kehittämistä, suunnittelua, hyväksymistä ja täytäntöönpanoa.

Pienaseiden ja kevyiden aseiden valvontapolitiikkojen tehostamiseksi ja sen varmistamiseksi, että niiden täytäntöönpanolla parannetaan sekä miesten että naisten turvallisuutta, sukupuolinäkökohdat sisällytetään pienaseiden ja kevyiden aseiden valvontapolitiikkoihin ja niihin puututaan teknisellä neuvonnalla ja asiantunteuksella ja kehittämällä tietotuotteita ja koulutusta kiinnittäen erityistä huomiota perheväkivaltaan.

Tähän tavoitteeseen päästään täyteen osallistumiseen perustuvalla lähestymistavalla, sillä sen avulla voidaan tarjota paitsi valmiita tuotteita myös toimintaedellytysten kehittämistä ja täytäntöönpanotukea tärkeimmille instituutioille, millä varmistetaan toimien kestävyys.

Hankkeen tulokset / täytäntöönpanon indikaattorit:

Hankkeella vähennetään osaltaan leviämisen vaaraa vahvistamalla pienaseita ja kevyitä aseita koskevien näyttöön perustuvien valvontapolitiikkojen suunnittelun, hyväksymisen ja täytäntöönpanon edellytyksiä seuraavin keinoin:

- julkaisemalla pienaseita ja kevyitä aseita koskeva kartoitus ja määrittelemällä päivitetty perustiedot;
- varmistamalla tietojen säännöllinen keruu, analysointi ja levitys;
- kehittämällä ja päivittämällä enimmillään kymmenen toimintapolitiikan kannalta olennaista tietotuotetta;
- mahdollistamalla tietojenvaihto, tietämyksen siirto ja yhdenmukaistaminen;
- antamalla teknistä opastusta ja kehittämällä toimintaedellytyksiä järjestämällä enintään kolme koulutustilaisuutta;
- järjestämällä enintään kuusi pienaseita ja kevyitä aseita käsittelevien lautakuntien virallista kokousta;
- helpottamalla tietämyksen siirtoa.

3.2 *Parempi kyky varmistaa fyysinen turvallisuus ja varastojen hallinnointi, mikä saavutetaan parantamalla infrastruktuurin turvallisuutta, vähentämällä ylijäämiä ja antamalla koulutusta*

Tavoite

Vähennetään leviämisen vaaraa vahvistamalla ase- ja ampumatarvikevarastojen turvallisuutta ja vähentämällä pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä niissä käytettävien ampumatarvikkeiden varastossa olevien ylijäämien määrää.

Kuvaus

Vuodesta 2010 alkaen SEESAC on käyttänyt menestyksekkäästi kaksijakoista lähestymistapaa eli (1) parantanut varastointipaikkojen turvallisuutta ja (2) kehittänyt varastojen hallinnoinnista vastaavan henkilöstön valmiuksia. Näin on vahvistettu merkittävästi pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä niissä käytettävien ampumatarvikkeiden turvamääräyksiä ja vähennetty varastojen ei-toivotun leviämisen vaaraa. Pienaseita ja kevyitä aseita sekä niissä käytettäviä ampumatarvikkeita koskevan fyysisen turvallisuuteen ja varastojen hallinnointiin liittyvän kattavan lähestymistavan mukaisesti tätä lähestymistapaa laajennetaan uudessa vaiheessa siten, että se yhdistetään ylijäämien vähentämiseen, millä vähennetään edelleen leviämisen riskejä. Näin ollen hankkeella jatketaan näiden saavutusten pohjalta ase- ja ampumatarvikevarastojen turvallisuuden parantamista Kaakkois-Euroopassa antamalla lisää teknistä ja infrastruktuureihin liittyvää erityisapua kansainvälisten parhaiden käytäntöjen ja standardien mukaisesti.

Vaikka armeijan varastointipaikkojen turvallisuutta on huomattavasti lisätty neuvoston päätöksen 2013/730/YUTP mukaisesti, SEESAC on määritellyt poliisivoimien ja sisäministeriöiden varastot huolta aiheuttaviksi. Syynä tähän ovat puutteelliset suojaamisvalmiudet sekä riittämättömät kirjaamiseen ja varastojen hallinnointiin liittyvät voimavarat ja monimutkaisemmat järjestelmät, joihin kuuluvat muodostelma-aseet sekä takavarikoidut ampumaseet. Näin ollen tällä osiolla tuetaan sisäministeriöitä ja poliisiviranomaisia, ja tavoitteena on

- lisätä varastojen turvallisuutta toteuttamalla kustannustehokkaita kohdennettuja infrastruktuuriparannuksia poliisin varastotiloihin Albaniassa, Bosnia ja Hertsegovinassa, Moldovan tasavallassa, Montenegrossa, Serbiassa ja Kosovossa. Parannuksissa keskitytään poliisin keskusvarastoihin sekä todistusaineiston säilytystiloihin pääpoliisiasemilla, jotta varastojen turvallisuutta voidaan lisätä mahdollisimman tuloksellisesti ja kustannustehokkaasti;

- hävittää jopa 50 000 pienasetta ja kevyttä asetta ylijäämistä ja takavarikoista alueella sekä jopa 500 000 kappaletta pienaseiden ja kevyiden aseiden ampumatarvikkeita;
- kehittää toimintaedellytyksiä sisäministeriön kouluttajista muodostetun alueellisen poolin kouluttamisen avulla ja antaa tukea fyysiseen turvallisuuteen ja varastojen hallintaan liittyviin kansallisiin koulutustilaisuuksiin, jotka perustuvat SEESACin koulutussuunnitelmiin, joita on kokeiltu neuvoston päätöksen 2013/730/YUTP mukaisesti.

Hankkeen tulokset / täytäntöönpanon indikaattorit:

Hankkeen tuloksena pienaseiden ja kevyiden aseiden leviämiseen liittyvä haavoittuvuus vähenee merkittävästi, koska varastojen turvallisuus paranee ja koska Albanian, Bosnia ja Hertsegovinan, Kosovon, Moldovan tasavallan, Montenegron ja Serbian sisäministeriöiden ja poliisin varastoimien ylijäämien ja takavarikoitujen pienaseiden ja kevyiden aseiden, räjähteiden ja ampumatarvikkeiden määrä pienenee:

- keskusvarastointipaikkojen (7) turvallisuutta on lisätty kansainvälisten vaatimusten ja parhaiden käytänteiden mukaisesti;
- todistusaineiston säilytystilojen (15) turvallisuutta on lisätty;
- tavanomaisia aseita on hävitetty kaikkiaan jopa 50 000 kappaletta;
- leviämiskäynnin muodostavia ampumatarvikkeita ja räjähteitä on neutralisoitu ja hävitetty jopa 500 000 kappaletta.

3.3 Paremmat merkintä-, jäljittämisen- ja kirjaamisedellytykset

Tavoite

Vähennetään ampuma-aseiden laittoman kaupan aiheuttamaa vaaraa lisäämällä merkintään ja jäljittämiseen liittyviä lainvalvontavalmiuksia merkinnän ja jäljittämisen osalta tietojen keruuseen, analysointiin ja levittämiseen perustuvan alueellista yhteistyötä koskevan lähestymistavan avulla.

Kuvaus

Unioniin suuntautuva ampuma-aseiden laitton kauppa on lisääntynyt samoin kuin niiden käyttö järjestäytyneessä rikollisuudessa ja terroritekojen yhteydessä. Tämän vuoksi vankkojen tiedonkeruu- ja tiedonvaihtojärjestelmien ja -mekanismien kehittäminen kuuluu olennaisena osana tämän vaaran torjumiseen. Näin ollen useiden viime vuosien aikana on tehty merkittäviä ponnistuksia, joilla on pyritty lisäämään yhteistyötä sekä tietämystä ja ymmärrystä asekauppaan liittyvästä ilmiöstä, ja samalla on suunniteltu tuloksellisia hillitsemistoimia. SEESAC on tehnyt pitkäaikaista työtä alueella ja on ollut eturintamassa toteuttamassa tällaisia toimia ottaen etenkin huomioon, että se on menestyksekkäästi pannut täytäntöön neuvoston päätöksen 2013/730/YUTP ja muun muassa perustanut Kaakkois-Euroopan ampuma-aseasiantuntijoiden verkoston (SEEFEN) ja edistänyt sen toimintaa. Lisäksi se on toiminut koollekutsujana yhteistyöprosesseissa ja toteuttanut toimia parantaakseen lainvalvontaviranomaisten merkintä-, jäljittämisen- ja kirjaamisedellytyksiä tarjoamalla muun muassa teknistä avustusta ja tukea kirjaamisjärjestelmien luomiseksi ja vahvistamiseksi. Edellisellä kaudella luotua perustaa hyödynnetään seuraavilla toimilla:

- SEEFENiä vahvistetaan edelleen ja samalla sitä käytetään Kaakkois-Euroopan lainvalvontaviranomaisten lisääntyneen yhteistyön foorumina, jotta voidaan torjua pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä niissä käytettävien ampumatarvikkeiden laitonta kauppaa. SEEFENiä tuetaan erityisesti helpottamalla jatkuvasti asiantuntijoiden kokouksia (kahdesti vuodessa) sekä tietojenvaihtoa lisäämällä. Tukea annetaan myös ampuma-aseasiantuntijoille kohdennetulla koulutuksella ja teknisellä neuvonnalla kustannustehokkaan valikoidun teknisen avustuksen lisäksi, jota annetaan laitteiden (tuonnin merkintälaitteet) muodossa lainvalvontaviranomaisille;
- tuetaan ampuma-aseita koskevien yhteyspisteiden perustamista kaikissa seitsemässä edunsaajakohteessa – yhteyspisteet ovat tietojen keruun ja analysoinnin keskusyksiköitä, jotka avustavat tutkijoita ja syyttäjiä ja mahdollistavat Kaakkois-Eurooppaan ja sieltä pois suuntautuvan ampuma-asekaupan tiedustelutilannekuvan muodostamisen ja päivittämisen;

- hyödynnetään kirjaamisjärjestelmien ja ballististen tiedusteluvoimavarojen vahvistamiseksi tehtyä työtä sekä alueellisen toteutettavuustutkimuksen suosituksia;
- tehdään tiivistä yhteistyötä Interpolin iARMS-järjestelmän kanssa, jotta voidaan tukea Kaakkois-Euroopan poliisin kykyä kerätä, käsitellä ja levittää tietoa hävinneistä tai anastetuista pienaseista ja kevyistä aseista.

Kaikki SEEFENin toimet koordinoidaan tiiviisti Europolin, Euroopan ampuma-aseasiantuntijoiden, muuttoliike- ja sisäasioiden pääosaston, Interpolin, Eurojustin ja Frontexin sekä muiden asiaankuuluvien toimijoiden toimiin, joihin niillä myös osallistutaan. Hankkeen tämän osion puitteissa tuetaan tehokkaan oikeusvaltioperiaatteen vahvistamista rajoittamalla, rekisteröimällä ja mittaamalla pienaseiden ja kevyiden aseiden määrää ja kysyntää. Hanke on suunniteltu yhdenmukaiseksi pienaseiden ja kevyiden aseiden laittoman kaupan kaikkien osa-alueiden ehkäisemistä, torjumista ja poistamista koskevan YK:n toimintaohjelman, kansainvälisen jäljittämisvälineen, YK:n ampuma-asepöytäkirjan, neuvoston direktiivin 91/477/ETY ja neuvoston yhteisen kannan 2008/944/YUTP kanssa, ja sillä tehostetaan niiden täytäntöönpanoa parantamalla Kaakkois-Euroopan instituutioiden kykyä merkitä, jäljittää ja kirjata aseet. Hankkeessa keskitytään erityisesti valmiuksiin muodostaa oikea tiedustelutilannekuva, jotta voidaan suunnitella tuloksellisia vastatoimia laittoman kaupan aiheuttamalle vaaralle.

Hankkeen tulokset / täytäntöönpanon indikaattorit:

- SEEFENin työtä on vahvistettu ja tehostettu kuudella kokouksella (kaksi vuosittain), joissa keskitytään lainvalvonnan ampuma-aseasiantuntijoiden keskinäiseen verkostoitumiseen ja tiedonvaihtoon;
- SEEFENin sähköistä tiedonvaihtofoorumia on parannettu;
- SEEFENin jäsenten voimavaroja on lisätty kohdennetuilla koulutustilaisuuksilla sekä antamalla teknistä apua ja neuvontaa;
- ampuma-aseita koskevat yhteyspisteet on perustettu kaikkiin seitsemään edunsaajakohteeseen ja ne ovat toimintakykyisiä;
- jäljittämiseen liittyviä rikostutkintaedellytyksiä on parannettu;
- tehokas merkintäjärjestelmä on perustettu hankkimalla merkintälaitteet;
- tietoihin ja ampuma-aseisiin liittyvien tiedustelutietojen vaihdon edellytyksiä on parannettu.

3.4 Ampuma-aseiden laittoman hallussapidon ja väärinkäytön vähentäminen valistus- ja keruukampanjoita tukemalla

Tavoite

Lisätään alueen turvallisuutta torjumalla ampuma-aseiden laajamittaista laitonta hallussapitoa valistus- ja keruukampanjojen avulla.

Kuvaus

Aiempien konfliktien perintö sekä Kaakkois-Euroopan väestön perinteinen mieltymys aseisiin ovat syitä laittomien aseiden erittäin yleiseen hallussapitoon, josta on muodostunut vakava ongelma (arvioiden mukaan useita miljoonia aseita). Tämä on vakava uhka rauhalle ja vakaudelle alueella ja myös sen ulkopuolella. Vaikka jotkin ilmiön hillitsemiseen tähtäävät toimet ovat olleet menestyksekkäitä, laitton hallussapito on edelleen huomattavaa koko alueella ja mahdollisesti vauhdittaa tarjontaa unioniin suuntautuvassa laittomassa kaupassa. Ongelma vaatii pitkällä aikavälillä ratkaisua, jossa keskitytään muuttamaan asenteita ja käsityksiä jatkuvilla kohdennetuilla toimilla. Ongelman monimutkaisuus edellyttää tähän mennessä omaksuttujen toimintatapojen uudelleenarvioimista, minkä lisäksi on tehtävä perustavanlaatuinen lähtötason analyysi, jossa selvitetään syyt siihen, miksi ihmiset pitävät kiinni laittomista aseista. Edellisessä vaiheessa osoitettiin tarve jatkuviin tiedotus- ja valistustoimiin, jotta voidaan vähentää ampuma-aseiden laitonta hallussapitoa, joka on edelleen yksi välittömimmistä uhista. Siksi tässä osiossa ehdotetaan pitkäjänteisempää toimintaa, jonka tavoitteena on lisätä tietämystä laittomaan hallussapitoon liittyvistä vaaroista sekä lisätä myös pienaseiden ja kevyiden aseiden luovutusta käyttämällä innovatiivisia kansalaiskeskeisiä menetelmiä ja lähestymistapoja. Tähän tavoitteeseen päästään seuraavilla keinoilla:

- tehdään alueellinen selvitys, jolla saadaan kattava käsitys aseiden laittoman hallussapidon taustalla olevista ilmiöistä;

- laaditaan ja toteutetaan innovatiivinen valistuskampanja ja (mahdollisuuksien mukaan) keruukampanja, jolla pyritään vähentämään laitonta hallussapitoa.

Toimia toteutetaan yhteistyössä monien instituutioiden ja kansalaisyhteiskunnan järjestöjen kanssa. Näin luodaan perusta pitkän aikavälin pyrkimyksille, joilla tähän ongelmaan puututaan.

Hankkeen tulokset / täytäntöönpanon indikaattorit:

Hankkeella myötävaikutetaan siihen, että laittomien aseiden kysyntä ja hallussapito yleisesti vähenee seuraavilla keinoilla:

- laittoman hallussapidon ilmiöiden ymmärtäminen paremmin perinpohjaisen asennetutkimuksen ansiosta;
- aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laittoman hallussapidon aiheuttamia vaaroja koskevan tietämyksen vahvistaminen koko alueen kattavien kampanjoiden ansiosta.

4. Edunsaajat

Hankkeen suoria edunsaajia ovat pienaseiden ja kevyiden aseiden valvonnasta vastaavat kansalliset instituutiot Kaakkois-Euroopassa. Varastojen hallinnoinnin osalta Albanian tasavallan, Bosnia ja Hertsegovinan, Kosovon, Moldovan tasavallan, Montenegron, Serbian ja EJT:n sisäministeriöt ja poliisivoimat hyötyvät toimintaedellytysten kehittämistä, varastointipaikkojen parannetusta infrastruktuurista sekä varastojen vähentämiseen annetusta tuesta. Nämä ministeriöt myös hyötyvät suoraan pienaseiden ja kevyiden aseiden merkintään, jäljittämiseen ja kirjaamiseen liittyvien valmiuksien parantamisesta sekä alueellisen ampuma-aseasiantuntijoiden verkostosta. Tämän lisäksi pienaseita ja kevyitä aseita käsittelevät lautakunnat ja muut asevalvontaan osallistuvat instituutiot hyötyvät koulutuksesta ja tiedonjakamisesta sekä alueellisesta yhteistyöstä. Näiden lisäksi Valko-Venäjän ja Ukrainan keskeiset instituutiot, joiden tehtävänä on pienaseiden ja kevyiden aseiden valvonta, hyötyvät rajoitetusta ja kohdennetusta tietämyksen siirrosta.

Ehdotetut toimet ovat täysin linjassa pienaseisiin ja kevyisiin aseisiin liittyvien kansallisten prioriteettien kanssa ja niillä on asianomaisten kansallisten pienaseiden ja kevyiden aseiden valvontaviranomaisten hyväksyntä, jotka ovat osoittaneet kannattavansa toimia ja sitoutuvansa hankkeiden tulosten saavuttamiseen.

Kaakkois-Euroopan ja unionin maiden väestö saa epäsuorasti etua hankkeesta, koska pienaseiden ja kevyiden aseiden laajamittaisen leviämisen aiheuttama riski vähenee.

5. Unionin näkyvyys

SEESAC toteuttaa kaikki asianmukaiset toimenpiteet, joilla tiedotetaan suurelle yleisölle, että unioni on rahoittanut toimen. Nämä toimet toteutetaan Euroopan unionin ulkoisten toimien viestintää ja näkyvyyttä koskevan käsikirjan mukaisesti. SEESAC varmistaa unionin osallistumisen näkyvyyden asianmukaisilla logoilla ja julkisuudella, joissa korostetaan unionin asemaa, varmistetaan unionin toimien avoimuus ja lisätään tietoisuutta päätöksen syistä sekä unionin tuesta päätökselle ja tämän tuen tuloksista. Hankkeessa tuotetussa materiaalissa tuodaan selkeästi esiin unionin lippu lipun asianmukaisesta käytöstä ja jäljentämisestä annettujen Euroopan unionin suuntaviivojen mukaisesti.

Koska suunniteltujen toimien laajuus ja luonne vaihtelee suuresti, käytetään erilaisia promootiovälineitä mukaan lukien perinteiset tiedotusvälineet, verkkosivustot, sosiaalinen media sekä tiedotus- ja promootiomateriaalit kuten erilaiset informatiiviset kaaviot, lehtiset, uutiskirjeet, lehdistötiedotteet ja muut sellaiset tarpeen mukaan. Hankkeeseen kuuluvat julkaisut, julkiset tilaisuudet, kampanjat, välineistö ja rakennushankkeet varustetaan asianmukaisilla merkinnöillä. Hankkeen vaikutusta on tarkoitus edelleen tehostaa parantamalla kansallisten hallitusten ja väestön, kansainvälisen yhteisön sekä paikallisten ja kansainvälisten tiedotusvälineiden tietoisuutta, ja tämän vuoksi hankkeen eri kohderyhmiä lähestytään asianmukaisella kielellä. Erityistä huomiota kiinnitetään uusmediaan ja näkyvyyteen verkossa.

6. Kesto

Neuvoston päätöksen 2010/179/YUTP täytäntöönpanosta saatujen kokemusten perusteella ja ottaen huomioon hankkeen maantieteellisen laajuuden, edunsaajien lukumäärän sekä suunniteltujen toimien lukumäärän ja monimutkaisuuden täytäntöönpanon määräajaksi on asetettu 36 kuukautta.

7. Yleisrakenne

Toimen teknisestä täytäntöönpanosta vastaa SEESACin puolesta UNDP, UNDP:n ja alueellisen yhteistyöneuvoston (Kaakkois-Euroopan vakaussopimuksen seuraaja) yhteisen valtuutuksen puitteissa toimiva alueellinen aloite. SEESAC on pienaseiden ja kevyiden aseiden leviämisen torjuntaa koskevan alueellisen täytäntöönpanosuunnitelman toimeenpaneva elin ja toimii tässä ominaisuudessa kaikkien pienaseisiin ja kevyisiin aseisiin liittyvien asioiden yhteyspisteenä Kaakkois-Euroopan alueella.

SEESACin puolesta UNDP:llä on kokonaisvastuu hanketoimien täytäntöönpanosta ja tilintekovelvollisuus koko hankkeen täytäntöönpanosta. Hankkeen on suunniteltu kestävän kolme vuotta (36 kuukautta).

8. Kumppanit

SEESAC on toimen täytäntöönpanija ja toimii tiiviissä yhteistyössä pienaseita ja kevyitä aseita käsittelevien lautakuntien sekä Albanian, Bosnia ja Hertsegovinan, Kosovon, Moldovan tasavallan, Montenegron, Serbian ja EJTM:n sisäministeriöiden kanssa. Muita asiaankuuluvia instituutioita osallistuu myös tiiviisti tähän, erityisesti 3.4 kohdan mukaisiin toimiin pienaseiden ja kevyiden aseiden valvontaan sovellettavan vahvistetun kokonaisvaltaisen lähestymistavan mukaisesti, johon osallistuu monia eri sidosryhmiä.

9. Raportointi

Sekä sisällöllisen että taloudellisen raportoinnin on katettava asianomaisessa rahoitusosuuksia koskevassa sopimuksessa sekä siihen liitettyssä budjetissa kuvattu toimi kokonaisuudessaan siitä riippumatta, rahoittaako komissio toimen kokonaan vai osittain.

Sisällöllisiä edistymiskertomuksia on toimitettava neljännesvuosittain, jotta keskeisten tulosten saavuttamisen edistymistä voidaan seurata.

10. Arvioitu budjetti

Unionin rahoittaman hankkeen arvioidut kokonaiskustannukset ovat 6 508 136 euroa.
